NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2017/1988

ze dne 3. listopadu 2017,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokud jde o Mezinárodní standard účetního výkaznictví 4

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízením Komise (ES) č. 1126/2008 ([2]) byly přijaty některé mezinárodní standardy a výklady, které existovaly ke dni 15. října 2008.

(2) Dne 12. září 2016 zveřejnila Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) změny Mezinárodního standardu účetního výkaznictví (IFRS) 4 v dokumentu Uplatňování IFRS 9 *Finanční nástroje* spolu s IFRS 4 *Pojistné smlouvy* („Změny IFRS 4“). Uvedenými změnami IFRS 4 mají být řešeny dočasné účetní důsledky různých dat účinnosti IFRS 9 a nového standardu pro pojistné smlouvy, jímž je IFRS 4 nahrazován (IFRS 17).

(3) Cílem IFRS 9 je zdokonalit účetní vykazování finančních nástrojů tím, že řeší problémy, které v této oblasti vyvstaly během finanční krize. IFRS 9 zejména reaguje na výzvu skupiny G20 přejít k modelu, který pro účely vykazování očekávaných ztrát z finančních aktiv sleduje v budoucnu delší časový horizont.

(4) Změny IFRS 4 umožňují účetním jednotkám, které se zabývají převážně pojišťovací činností, aby odložily datum účinnosti IFRS 9 až do 1. ledna 2021. V důsledku takového odkladu účinnosti mohou dotyčné účetní jednotky i nadále vykazovat informace podle stávajícího standardu, tedy Mezinárodního účetního standardu (IAS) 39 *Finanční nástroje: účtování a oceňování*. Změny IFRS 4 dále účetním jednotkám, jež vystavují pojistné smlouvy, umožňují vyloučit ze zisku nebo ztráty některé další případy účetních neshod a dočasné volatility, k nimž by mohlo dojít při uplatňování IFRS 9 ještě před zavedením IFRS 17.

(5) V návaznosti na konzultace s Evropskou poradní skupinou pro účetní výkaznictví dospívá Komise k závěru, že změny IFRS 4 splňují kritéria čl. 3 odst. 2 nařízení (ES) č. 1606/2002 pro to, aby byly převzaty.

(6) Komise se však domnívá, že změny IFRS 4 nemají dostatečně široký záběr na to, aby vyhovovaly potřebám všech významných pojišťoven působících v Unii. Zejména pojišťovací sektor v rámci finančního konglomerátu by nesplňoval podmínky k odkladu použitelnosti IFRS 9, což by jej mohlo znevýhodnit v hospodářské soutěži. Pojišťovacímu sektoru finančního konglomerátu, který spadá do působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES ([3]), by tedy mělo být povoleno odložit použitelnost IFRS 9 až do 1. ledna 2021.

(7) Pokud by pojišťovací sektor konglomerátu mohl použitelnost IFRS 9 odložit, znamenalo by to, že by se v rámci jednoho finančního konglomerátu používaly dva odlišné účetní standardy, což by mohlo vytvářet příležitosti k účetní arbitráži a případně z pohledu investorů ztěžovat srozumitelnost konsolidované účetní závěrky. Tento odklad použitelnosti by měl tudíž podléhat určitým podmínkám. S cílem zamezit takové skupině v tom, aby mezi sektory převáděla finanční nástroje za účelem získání výhody příznivějšího účetního zobrazení, by měl být zaveden dočasný zákaz převodů finančních nástrojů, s výjimkou finančních nástrojů oceňovaných reálnou

([1]) Úř. věst. L 243, 11.9.2002, s. 1.
([2]) Nařízení Komise (ES) č. 1126/2008 ze dne 3. listopadu 2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 (Úř. věst. L 320, 29.11.2008, s. 1).
([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES ze dne 16. prosince 2002 o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a investičními podniky ve finančním konglomerátu a o změně směrnice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES (Úř. věst. L 35, 11.2.2003, s. 1).

hodnotou, jejíž změny jsou vykazovány do zisku nebo ztráty. Zákazu by měly podléhat pouze převody finančních nástrojů, jež splňují podmínky pro odúčtování u účetní jednotky, jež převod provádí. Tomuto zákazu by naopak neměly podléhat finanční nástroje vydané účetní jednotkou ve skupině, neboť držení finančních nástrojů ve skupině je z konsolidované účetní závěrky konglomerátu vyloučeno.

(8) Odklad použitelnosti IFRS 9 je svým přístupem v souladu s IFRS 4, který pojišťovacím skupinám povoluje zahrnovat do konsolidace dceřiné společnosti, aniž by oceňování pojistných závazků podle místních obecně uznávaných účetních zásad těchto dceřiných společností uváděly do souladu s účetními zásadami, jež používá zbytek skupiny. Používání nejednotných účetních zásad sice může snižovat srozumitelnost účetní závěrky, avšak jejich uživatelé již budou obeznámeni s účetním výkaznictvím podle IAS 39 a odklad použitelnosti má jen časově omezenou platnost. Rovněž tyto obavy by měly být zmírněny podmínkami, za nichž lze odklad použít.

(9) Odklad použitelnosti standardu IFRS 9 pro pojišťovací sektor v rámci finančního konglomerátu by měl být časově omezen, neboť je důležité, aby vylepšení, jež IFRS 9 zavádí, nabyla účinnosti co nejdříve, a datem účinnosti standardu IFRS 17 bude 1. leden 2021.

(10) Nařízení (ES) č. 1126/2008 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(11) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Regulativního výboru pro účetnictví,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V příloze nařízení (ES) č. 1126/2008 se Mezinárodní standard účetního výkaznictví (IFRS) 4 *Pojistné smlouvy* mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Finanční konglomerát definovaný v čl. 2 bodě 14 směrnice 2002/87/ES si může zvolit možnost, že žádný z jeho podniků, jež působí v pojišťovacím sektoru ve smyslu čl. 2 bodě 8 písm. b) uvedené směrnice, nebude v konsolidovaných účetních závěrkách za účetní období, jejichž začátek předchází 1. lednu 2021, používat standard IFRS 9, pokud budou splněny všechny tyto podmínky:

a) mezi pojišťovacím sektorem a žádným dalším sektorem tohoto finančního konglomerátu nebudou po 29. listopadu 2017 převáděny žádné finanční nástroje, s výjimkou finančních nástrojů, jež oba sektory účastnící se takového převodu oceňují v reálné hodnotě, jejíž změny vykazují do zisku nebo ztráty;

b) finanční konglomerát v konsolidované účetní závěrce uvede, které pojišťovny ve skupině používají standard IAS 39;

c) zveřejňování informací, jež požaduje IFRS 7, je zajištěno samostatně za pojišťovací sektor, který používá IAS 39, a za zbytek skupiny, který používá IFRS 9.

Článek 3

1. Změny uvedené v článku 1 začnou jednotlivé společnosti uplatňovat prvním dnem prvního účetního období začínajícího dne 1. ledna 2018 nebo později.

2. Finanční konglomerát se však může rozhodnout, že změny uvedené v článku 1 začne používat při dodržení podmínek článku 2 počínaje prvním dnem prvního účetního období, které začíná dne 1. ledna 2018 nebo později.

Článek 4

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 3. listopadu 2017.

Za Komisi
předseda
Jean-Claude JUNCKER

PŘÍLOHA

Uplatňování IFRS 9 *Finanční nástroje* spolu s IFRS 4 *Pojistné smlouvy*

(Změny IFRS 4)

Změny

IFRS 4 *Pojistné smlouvy*

Mění se odstavec 3.

ROZSAH PŮSOBNOSTI

…

3. Tento IFRS se nezabývá jinými aspekty účetnictví pojistitelů, jako je například účtování finančních aktiv držených pojistiteli a finančních závazků vystavených pojistiteli (viz IAS 32 *Finanční nástroje: vykazování*, IFRS 7 a IFRS 9 *Finanční nástroje*), s výjimkou případů, kdy:

a) odstavec 20 A povoluje pojistitelům, kteří splňují stanovená kritéria, uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9;

b) odstavec 35B povoluje pojistitelům uplatnit u vybraných finančních aktiv překrývací přístup a

c) odstavec 45 povoluje pojistitelům za stanovených okolností reklasifikovat některá nebo všechna jejich finanční aktiva tak, aby byla oceňována reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty.

…

Mění se odstavec 5.

…

5. Pro snazší odkaz se v tomto IFRS popisují veškeré účetní jednotky, které vystavují pojistné smlouvy coby pojistitelé, ať již se jedná o výstavce, který se z pohledu práva nebo dohledu považuje za pojistitele, či nikoliv. Všechny zmínky o pojistiteli v odst. 3 písm. a) až b), v odstavcích 20 A–20Q, 35B–35N, 39B–39M a 46–49 odkazují také na emitenta finančního nástroje obsahujícího prvek dobrovolné účasti.

…

Pod odstavce 20, 20K a 20N se vkládají nové nadpisy. Vkládají se nové odstavce 20 A–20Q.

ÚČTOVÁNÍ A OCEŇOVÁNÍ

…

Přechodná výjimka z IFRS 9

20A IFRS 9 se zabývá účtováním finančních nástrojů a je účinný pro roční období začínající dne 1. ledna 2018 nebo později. Nicméně pro pojistitele, který splňuje kritéria uvedená v odstavci 20B, tento IFRS stanoví přechodnou výjimku, která povoluje, avšak nevyžaduje, aby pojistitel pro roční období začínající před 1. lednem 2021 uplatňoval IAS 39 *Finanční nástroje: účtování a oceňování* namísto IFRS 9. Pojistitel, který uplatňuje přechodnou výjimku z IFRS 9:

a) použije požadavky uvedené v IFRS 9, které jsou nezbytné ke zveřejnění informací požadovaných v odstavcích 39B–39J tohoto IFRS, a

b) uplatní u svých finančních nástrojů všechny ostatní platné IFRS s výjimkou případů popsaných v odstavcích 20 A–20Q, 39B–39J a 46–47 tohoto IFRS.

20B Pojistitel může uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9 pouze v případě, že:

a) dříve neuplatňoval žádnou verzi IFRS 9 [1]**, s výjimkou požadavků pro vykazování zisků a ztrát z finančních závazků, které jsou označeny jako nástroje oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty v odst. 5.7.1 písm. c), odstavcích 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 a B5.7.5–B5.7.20 standardu IFRS 9, a**

b) jeho činnost k rozvahovému dni účetní závěrky, který bezprostředně předchází 1. dubnu 2016, nebo k následnému rozvahovému dni účetní závěrky podle odstavce 20G souvisí převážně s pojištěním podle odstavce 20D.

20C Pojistitel uplatňující přechodnou výjimku z IFRS 9 se může rozhodnout použít pouze požadavky pro vykazování zisků a ztrát z finančních závazků, které jsou označeny jako nástroje oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty v odst. 5.7.1 písm. c), odstavcích 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 a B5.7.5–B5.7.20 standardu IFRS 9. Jestliže se pojistitel rozhodne tyto požadavky použít, uplatní příslušná přechodná ustanovení v IFRS 9, zveřejní skutečnost, že tyto požadavky použil, a průběžně zveřejňuje související informace uvedené v odstavcích 10–11 standardu IFRS 7 (ve znění IFRS 9 (2010)).

20D Činnost pojistitele souvisí převážně s pojištěním pouze v případě, že:

a) účetní hodnota jeho závazků ze smluv v oblasti působnosti tohoto IFRS, včetně veškerých depozitních složek nebo vložených derivátů oddělených od pojistných smluv podle odstavců 7–12 tohoto IFRS, je ve srovnání s celkovou účetní hodnotou všech jeho závazků významná a

b) podíl celkové účetní hodnoty jeho závazků souvisejících s pojištěním (viz odstavec 20E) na celkové účetní hodnotě všech jeho závazků je:

i) vyšší než 90 % nebo

ii) 90 % či méně, avšak více než 80 %, a pojistitel nevykonává žádnou významnou činnost nesouvisející s pojištěním (viz odstavec 20F).

20E Pro účely uplatnění odst. 20D písm. b) mezi závazky související s pojištěním patří:

a) závazky ze smluv v oblasti působnosti tohoto IFRS podle odst. 20D písm. a);

b) závazky z nederivátových investičních smluv oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty podle IAS 39 (včetně těch, které jsou označené jako nástroje oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty, u kterých pojistitel použil požadavky IFRS 9 pro vykazování zisků a ztrát (viz odst. 20B písm. a) a odstavec 20C)) a

c) závazky, které vznikají, protože pojistitel vydává smlouvy uvedené v bodech a) a b) nebo plní povinnosti vyplývající z těchto smluv. Příkladem těchto závazků jsou deriváty sloužící ke snížení rizik vyplývajících z uvedených smluv a z aktiv, která kryjí tyto smlouvy, příslušné daňové závazky, jako jsou odložené daňové závazky ze zdanitelných přechodných rozdílů u závazků vzniklých z těchto smluv, a vydané dluhové nástroje, které jsou zahrnuty do regulatorního kapitálu pojistitele.

20F Při posuzování, zda vykonává významnou činnost nesouvisející s pojištěním, pro účely uplatnění odst. 20D písm. b) bodu ii) vezme pojistitel v úvahu:

a) pouze činnosti, ze kterých může získávat příjmy a v souvislosti s nimiž mu mohou vznikat náklady, a

b) kvantitativní nebo kvalitativní faktory (nebo obojí), včetně veřejně dostupných informací, jako je odvětvová klasifikace, kterou uživatelé účetní závěrky pro posouzení pojistitele používají.

20G Ustanovení odst. 20B písm. b) vyžaduje, aby účetní jednotka posoudila, zda je oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, k rozvahovému dni účetní závěrky, který bezprostředně předchází 1. dubnu 2016. Po tomto datu:

a) účetní jednotka, která byla dříve oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, k následnému rozvahovému dni účetní závěrky znovu posoudí, zda její činnost souvisí převážně s pojištěním, a to pouze v případě, že během ročního období, které k danému datu skončilo, došlo ke změně v činnosti účetní jednotky podle odstavců 20H–20I;

[1] Výbor vydal postupně verze IFRS 9 v roce 2009, 2010, 2013 a 2014.

b) účetní jednotka, která dříve nebyla oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, může k následnému rozvahovému dni účetní závěrky před 31. prosincem 2018 znovu posoudit, zda její činnost souvisí převážně s pojištěním, a to pouze v případě, že během ročního období, které k danému datu skončilo, došlo ke změně v činnosti účetní jednotky podle odstavců 20H–20I.

20H Pro účely uplatnění odstavce 20G se za změnu činnosti účetní jednotky považuje změna, která:

a) je podle vrcholného vedení účetní jednotky důsledkem vnějších nebo vnitřních změn;

b) je pro činnosti účetní jednotky významná a

c) je prokazatelná vůči vnějším stranám.

Proto dochází ke změně jen tehdy, když účetní jednotka buď začne, nebo přestane provádět činnost, která je významná pro její fungování nebo výrazně změní rozsah některé z jejích činností; například když účetní jednotka nabude, pozbude nebo ukončí samotný obor činnosti.

20I Předpokládá se, že změna činnosti účetní jednotky podle odstavce 20H nastane velmi zřídka. Níže uvedené změny se nepovažují za změny činnosti účetní jednotky pro účely uplatnění odstavce 20G:

a) změna struktury financování účetní jednotky, která sama o sobě neovlivňuje činnosti, z nichž má účetní jednotka příjmy a v souvislosti s nimiž jí vznikají náklady;

b) plán účetní jednotky prodat samotný obor činnosti, a to i v případě, že aktiva a pasiva jsou klasifikována jako určená k prodeji podle IFRS 5 *Dlouhodobá aktiva určená k prodeji a ukončované činnosti*. Plán prodat samotný obor činnosti by mohl změnit činnost účetní jednotky a být důvodem pro nové posouzení v budoucnu, avšak závazky zaúčtované ve výkazu o finanční pozici zatím neovlivňuje.

20J Jestliže v důsledku nového posouzení (viz odst. 20G písm. a)) účetní jednotka již nadále není oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, pak tato účetní jednotka může přechodnou výjimku z IFRS 9 uplatňovat pouze do konce ročního období, které začalo bezprostředně po uvedeném novém posouzení. Účetní jednotka však musí uplatnit IFRS 9 v ročních obdobích, která začínají 1. ledna 2021 nebo později. Jestliže například účetní jednotka dojde k závěru, že již nadále není oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, při uplatnění odst. 20G písm. a) dne 31. prosince 2018 (konec jejího ročního období), pak tato účetní jednotka může přechodnou výjimku z IFRS 9 uplatňovat pouze do 31. prosince 2019.

20K Pojistitel, který dříve uplatňoval přechodnou výjimku z IFRS 9, se může na začátku kteréhokoliv následujícího ročního období neodvolatelně rozhodnout pro aplikaci IFRS 9.

Prvouživatel

20L Prvouživatel podle definice v IFRS 1 *První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví* může uplatnit přechodnou výjimku z IFRS 9 popsanou v odstavci 20 A pouze v případě, že splňuje kritéria popsaná v odstavci 20B. Při uplatňování odst. 20B písm. b) prvouživatel použije účetní hodnoty stanovené na základě IFRS k datu stanovenému v uvedeném odstavci.

20M IFRS 1 obsahuje požadavky a výjimky vztahující se na prvouživatele. Tyto požadavky a výjimky (např. odstavce D16–D17 standardu IFRS 1) neruší požadavky v odstavcích 20 A–20Q a 39B–39J tohoto IFRS. Požadavky a výjimky v IFRS 1 například neruší požadavek, že prvouživatel musí splňovat kritéria uvedená v odstavci 20L, pokud chce uplatnit přechodnou výjimku z IFRS 9.

20N Prvouživatel, který zveřejňuje informace požadované na základě odstavců 39B–39J, použije požadavky a výjimky v IFRS 1 relevantní pro posouzení nutné ke zveřejňování těchto informací.

Přechodná výjimka z konkrétních požadavků v IAS 28

20O Odstavce 35–36 standardu IAS 28 *Investice do přidružených podniků a společných podniků* vyžadují, aby účetní jednotka používající ekvivalenční metodu uplatňovala jednotná účetní pravidla. Nicméně v případě ročních období začínajících před 1. lednem 2021 účetní jednotka může, ale nemusí zachovat stávající účetní pravidla používaná přidruženým nebo společným podnikem, a to takto:

a) účetní jednotka uplatňuje IFRS 9, avšak přidružený nebo společný podnik uplatňuje přechodnou výjimku z IFRS 9, nebo

b) účetní jednotka uplatňuje přechodnou výjimku z IFRS 9, ale přidružený nebo společný podnik uplatňuje IFRS 9.

20P Jestliže účetní jednotka používá ekvivalenční metodu k účtování své investice v přidruženém nebo společném podniku:

a) pokud byl v účetní závěrce při uplatňování ekvivalenční metody u příslušného přidruženého nebo společného podniku (po zohlednění případných úprav provedených účetní jednotkou) dříve uplatňován IFRS 9, pak se IFRS 9 uplatňuje i nadále;

b) pokud byla v účetní závěrce při uplatňování ekvivalenční metody u příslušného přidruženého nebo společného podniku (po zohlednění případných úprav provedených účetní jednotkou) dříve používána přechodná výjimka z IFRS 9, pak lze následně používat IFRS 9.

20Q Účetní jednotka může uplatnit odstavec 20O a odst. 20P písm. b) zvlášť pro každý přidružený nebo společný podnik.

Vkládají se nové odstavce 35 A–35N, 39B–39M a 46–49. Pod odstavce 35 A, 35K, 35M, 39 A, 39J, 45 a 47 se vkládají nové nadpisy.

Prvky dobrovolné účasti ve finančních nástrojích

…

35 A Přechodné výjimky uvedené v odstavcích 20 A, 20L a 20O a překrývací přístup uvedený v odstavci 35B má k dispozici i emitent finančního nástroje, který obsahuje prvek dobrovolné účasti. Všechny zmínky o pojistiteli v odst. 3 písm. a) až b), v odstavcích 20 A–20Q, 35B–35N, 39B–39M a 46–49 tedy odkazují také na emitenta finančního nástroje, který obsahuje prvek dobrovolné účasti.

VYKAZOVÁNÍ

Překrývací přístup

35B Pojistitel u vybraných finančních aktiv může, ale nemusí uplatnit překrývací přístup (tzv. *overlay approach*). Pojistitel, který uplatňuje překrývací přístup:

a) provede mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem reklasifikaci částky, která vede k zisku nebo ztrátě na konci vykazovaného období pro vybraná finanční aktiva tak, aby byla stejná, jako kdyby pojistitel na vybraná finanční aktiva uplatnil IAS 39. V souladu s tím je reklasifikovaná částka rovná rozdílu mezi:

i) částkou, která byla u vybraných finančních aktiv vykázána do zisku nebo ztráty podle IFRS 9, a

ii) částkou, která by u vybraných finančních aktiv byla vykázána do zisku nebo ztráty, kdyby pojistitel uplatňoval IAS 39;

b) uplatní u těchto finančních nástrojů všechny ostatní platné IFRS, a to s výjimkou případů uvedených v odstavcích 35B–35N, 39K–39M a 48–49 tohoto IFRS.

35C Pojistitel se může rozhodnout uplatňovat překrývací přístup popsaný v odstavci 35B pouze v případě, že IFRS 9 uplatňuje poprvé, a to i v případě, že uplatňuje IFRS 9 poprvé poté, co předtím uplatňoval:

a) přechodnou výjimku z IFRS 9 popsanou v odstavci 20 A, nebo

b) pouze požadavky pro vykazování zisků a ztrát z finančních závazků označených jako nástroje oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty v odst. 5.7.1 písm. c), odstavcích 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 a B5.7.5–B5.7.20 standardu IFRS 9.

35D Pojistitel vykáže částku reklasifikovanou mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem na základě uplatnění překrývacího přístupu:

a) v zisku nebo ztrátě jako položku na samostatném řádku a

b) v ostatním úplném výsledku jako samostatnou komponentu ostatního úplného výsledku.

35E Finanční aktivum lze vybrat jako způsobilé pro překrývací přístup pouze v případě, že splňuje následující kritéria:

a) je oceňováno reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty podle IFRS 9, avšak podle IAS 39 by nebylo celé oceňováno reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty, a

b) není drženo v souvislosti s činností, která nesouvisí se smlouvami v rozsahu působnosti tohoto IFRS. Příkladem finančních aktiv, která nejsou způsobilá pro překrývací přístup, jsou aktiva držená v souvislosti s bankovní činností nebo finanční aktiva držená ve fondech vztahujících se k investičním smlouvám mimo rozsah působnosti tohoto IFRS.

35F Pojistitel může vybrat finanční aktivum způsobilé pro překrývací přístup v okamžiku, kdy se rozhodne překrývací přístup uplatňovat (viz odstavec 35C). Následně může vybrat finanční aktivum způsobilé pro překrývací přístup pouze v případě, že:

a) toto aktivum je zaúčtováno poprvé, nebo

b) toto aktivum nově splňuje kritérium v odst. 35E písm. b), které dříve nesplňovalo.

35G Pojistitel může vybrat finanční aktiva způsobilá pro překrývací přístup podle odstavce 35F zvlášť pro jednotlivé nástroje.

35H Je-li to relevantní, pro účely uplatnění překrývacího přístupu na nově vybrané finanční aktivum podle odst. 35F písm. b):

a) jeho reálnou hodnotou k datu výběru je jeho nová účetní hodnota stanovená na základě zůstatkové hodnoty a

b) efektivní úroková míra se stanoví na základě reálné hodnoty k datu výběru.

35I Účetní jednotka u vybraného finančního aktiva nadále uplatňuje překrývací přístup, dokud toto finanční aktivum není odúčtováno. Účetní jednotka však:

a) zruší výběr finančního aktiva, jestliže finanční aktivum již nadále nesplňuje kritérium uvedené v odst. 35E písm. b). Finanční aktivum například již nadále nesplňuje toto kritérium, pokud účetní jednotka toto aktivum převede tak, aby bylo drženo v souvislosti s bankovní činností, nebo pokud účetní jednotka přestane být pojistitelem;

b) může na začátku jakéhokoliv ročního období přestat uplatňovat překrývací přístup u všech vybraných finančních aktiv. Účetní jednotka, která se rozhodne přestat překrývací přístup uplatňovat, uplatní při účtování změny v účetních pravidlech IAS 8.

35J Jestliže účetní jednotka zruší výběr finančního aktiva podle odst. 35I písm. a), provede u všech zůstatků vztahujících se k tomuto finančnímu aktivu reklasifikaci z kumulovaného ostatního úplného výsledku do zisku nebo ztráty jako překrývací úpravu (viz IAS 1).

35K Jestliže účetní jednotka přestane uplatňovat překrývací přístup na základě rozhodnutí podle odst. 35I písm. b), nebo protože již nadále není pojistitelem, nesmí překrývací přístup již nadále používat. Pojistitel, který se rozhodl uplatňovat překrývací přístup (viz odstavec 35C), avšak nemá žádná způsobilá finanční aktiva (viz odstavec 35E), může překrývací přístup následně uplatnit, až bude mít způsobilá finanční aktiva.

Vzájemné vazby s ostatními požadavky

35L Odstavec 30 tohoto IFRS povoluje praxi, která je někdy označována jako „stínové účtování“. Jestliže pojistitel uplatňuje překrývací přístup, je možné stínové účtování uplatňovat.

35M Reklasifikace částky mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem podle odstavce 35B může mít následně vliv na zahrnutí dalších částek, např. daní z příjmu, do ostatního úplného výsledku. K určení takových dopadů pojistitel použije příslušný IFRS, např. IAS 12 *Daně ze zisku*.

Prvouživatel

35N Jestliže se prvouživatel rozhodne uplatňovat překrývací přístup, upraví srovnávací informace v souladu s překrývacím přístupem pouze v případě, že upravuje srovnávací informace za účelem dosažení souladu s IFRS 9 (viz odstavce E1–E2 standardu IFRS 1).

…

ZVEŘEJNĚNÍ

…

Zveřejnění informací o přechodné výjimce z IFRS 9

39B Pojistitel, který se rozhodne uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, zveřejní informace, které uživatelům účetní závěrky umožní:

a) pochopit, proč je pojistitel oprávněn uplatňovat přechodnou výjimku, a

b) porovnat pojistitele, kteří uplatňují přechodnou výjimku, s účetními jednotkami uplatňujícími IFRS 9.

39C Za účelem dosažení souladu s odst. 39B písm. a) pojistitel zveřejní, že uplatňuje přechodnou výjimku z IFRS 9, a důvody, proč pojistitel k datu uvedenému v odst. 20B písm. b) rozhodl, že je oprávněn přechodnou výjimkou z IFRS 9 uplatňovat, a to včetně těchto informací:

a) pokud účetní hodnota závazků vyplývajících ze smluv v rámci působnosti tohoto IFRS (tj. závazků popsaných v odst. 20E písm. a)) činila 90 % celkové účetní hodnoty všech závazků nebo méně, povahu a účetní hodnotu závazků souvisejících s pojištěním, které nevyplývají ze smluv v rámci působnosti tohoto IFRS (tj. závazků popsaných v odst. 20E písm. b) a odst. 20E písm. c));

b) pokud podíl celkové účetní hodnoty závazků souvisejících s pojištěním činil 90 % nebo méně, avšak více než 80 % z celkové účetní hodnoty všech závazků, důvody, proč pojistitel rozhodl, že nevykonává významnou činnost nesouvisející s pojišťováním, a to včetně informací, ke kterým přihlížel, a

c) pokud je pojistitel oprávněn uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9 na základě nového posouzení podle odst. 20G písm. b):

i) důvodu nového posouzení;

ii) data, ke kterému příslušná změna v jeho činnosti nastala, a

iii) podrobného vysvětlení změny v jeho činnosti a kvalitativního popisu dopadu této změny na účetní závěrku pojistitele.

39D Jestliže při uplatnění odst. 20G písm. a) účetní jednotka dojde k závěru, že její činnost již nadále nesouvisí převážně s pojištěním, zveřejní v každém vykazovaném období před tím, než začne uplatňovat IFRS 9, následující informace:

a) skutečnost, že již nadále není oprávněna uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9;

b) datum, ke kterému příslušná změna v její činnosti nastala, a

c) podrobné vysvětlení změny v její činnosti a kvalitativní popis účinku této změny na účetní závěrku účetní jednotky.

39E Za účelem dosažení souladu s odst. 39B písm. b) pojistitel zveřejní reálnou hodnotu na konci vykazovaného období a výši změny reálné hodnoty během tohoto období zvlášť u následujících dvou skupin finančních aktiv:

a) finančních aktiv se smluvními podmínkami, které stanoví konkrétní data peněžních toků tvořených výlučně splátkami jistiny a úroků z nesplacené částky jistiny (tj. finančních aktiv, která splňují podmínku v odst. 4.1.2 písm. b) a odst. 4.1.2 A písm. b) standardu IFRS 9), s výjimkou finančních aktiv, která splňují definici finančního aktiva určeného k obchodování podle IFRS 9 nebo která jsou řízená a jejichž výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty (viz odstavec B4.1.6 standardu IFRS 9);

b) veškerých ostatních finančních aktiv kromě finančních aktiv uvedených v odst. 39E písm. a); tj. jakýchkoliv finančních aktiv:

i) se smluvními podmínkami, které nestanoví k určitému datu peněžní toky tvořené výlučně splátkami jistiny a úroků z nesplacené částky jistiny;

ii) která splňují definici finančního aktiva určeného k obchodování podle IFRS 9, nebo

iii) která jsou řízená a jejichž výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty.

39F Při zveřejňování informací podle odstavce 39E pojistitel:

a) může účetní hodnotu finančního aktiva oceňovaného podle IAS 39 považovat za přiměřenou aproximaci jeho reálné hodnoty, jestliže pojistitel není povinen zveřejnit jeho reálnou hodnotu podle odst. 29 písm. a) standardu IFRS 7 (např. krátkodobé obchodní pohledávky), a

b) zohlední míru podrobnosti nezbytnou k tomu, aby uživatelé účetní závěrky pochopili charakteristiku daných finančních aktiv.

39G Za účelem dosažení souladu s odst. 39B písm. b) pojistitel zveřejní informace o míře úvěrového rizika, včetně významných koncentrací úvěrového rizika, vlastního finančním aktivům popsaným v odst. 39E písm. a). V souvislosti s těmito finančními aktivy musí pojistitel na konci vykazovaného období zveřejnit alespoň tyto informace:

a) účetní hodnotu podle IAS 39 (v případě finančních aktiv oceněných zůstatkovou hodnotou před úpravou o případné opravné položky z důvodu znehodnocení) podle jednotlivých ratingových stupňů úvěrového rizika podle IFRS 7;

b) u finančních aktiv popsaných v odst. 39E písm. a), která na konci vykazovaného období nemají nízké úvěrové riziko, reálnou hodnotu a zůstatkovou hodnotu podle IAS 39 (v případě finančních aktiv oceněných zůstatkovou hodnotou před úpravou o případné opravné položky z důvodu znehodnocení). Pro účely zveřejňování těchto informací jsou v odstavci B5.5.22 standardu IFRS 9 uvedeny relevantní požadavky, pokud jde o posouzení, zda úvěrové riziko u finančního nástroje je považované za nízké.

39H Za účelem dosažení souladu s odst. 39B písm. b) pojistitel zveřejní informace o tom, kde uživatel účetní závěrky může získat veřejně dostupné informace podle IFRS 9 vztahující se k účetní jednotce v rámci skupiny a neuvedené v konsolidované účetní závěrce skupiny za příslušné vykazované období. Tyto informace podle IFRS 9 lze například získat z veřejně dostupné individuální nebo samostatné účetní závěrky účetní jednotky ve skupině, která uplatňuje IFRS 9.

39I Jestliže se účetní jednotka rozhodla uplatňovat výjimku z příslušných požadavků v IAS 28 uvedenou v odstavci 20O, musí tuto skutečnost zveřejnit.

39J Jestliže účetní jednotka uplatňovala přechodnou výjimku z IFRS 9 při účtování o své investici v přidruženém nebo společném podniku ekvivalenční metodou (viz například odst. 20O písm. a)), účetní jednotka kromě informací požadovaných na základě IFRS 12 *Zveřejnění podílů v jiných účetních jednotkách* zveřejní tyto informace:

a) informace popsané v odstavcích 39B–39H, a to za jednotlivé přidružené nebo společné podniky, které jsou pro účetní jednotku významné. Zveřejňuje ty hodnoty, které jsou uvedené v účetní závěrce přidruženého nebo společného podniku podle IFRS s přihlédnutím k případným úpravám provedeným účetní jednotkou na základě ekvivalenční metody (viz odst. B14 písm. a) standardu IFRS 12), a nikoliv příslušný podíl účetní jednotky z těchto částek;

b) kvantitativní informace popsané v odstavcích 39B–39H, a to souhrnně za všechny přidružené nebo společné podniky, které jsou jednotlivě nevýznamné. Souhrnné hodnoty:

i) které se zveřejňují, představují podíl účetní jednotky na těchto souhrnných částkách a

ii) za přidružené podniky se zveřejňují odděleně od souhrnných hodnot zveřejňovaných za společné podniky.

Zveřejnění informací o překrývacím přístupu

39K Pojistitel, který uplatňuje překrývací přístup, zveřejní informace, které uživatelům účetní závěrky umožní pochopit:

a) jak byla ve vykazovaném období vypočítána celková částka reklasifikovaná mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem, a

b) dopad této reklasifikace na účetní závěrku.

39L Za účelem dosažení souladu s odstavcem 39K pojistitel zveřejní:

a) skutečnost, že uplatňuje překrývací přístup;

b) účetní hodnotu finančních aktiv, u kterých pojistitel uplatňuje překrývací přístup, na konci vykazovaného období a podle třídy finančního aktiva;

c) důvody, proč jsou finanční aktiva vybrána pro uplatnění překrývacího přístupu, včetně vysvětlení případných vybraných finančních aktiv, která jsou držena mimo právnickou osobu, která vydává smlouvy v rámci působnosti tohoto IFRS;

d) vysvětlení celkové výše částky reklasifikované mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem ve vykazovaném období, a to způsobem, který uživatelům účetní závěrky umožní pochopit, z čeho je uvedená částka odvozena, včetně:

i) výše částky vykázané v zisku nebo ztrátě za vybraná finanční aktiva podle IFRS 9 a

ii) výše částky, která by byla vykázaná v zisku nebo ztrátě za vybraná finanční aktiva, kdyby pojistitel použil IAS 39;

e) dopad reklasifikace popsané v odstavcích 35B a 35M na jednotlivé dotčené řádkové položky v zisku nebo ztrátě, a

f) jestliže během vykazovaného období pojistitel změnil výběr finančních aktiv:

i) výši částky reklasifikované mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem ve vykazovaném období v souvislosti s nově vybranými finančními aktivy při uplatnění překrývacího přístupu (viz odst. 35F písm. b));

ii) výši částky, která by byla reklasifikovaná mezi ziskem nebo ztrátou a ostatním úplným výsledkem ve vykazovaném období, kdyby u finančních aktiv nedošlo ke zrušení výběru (viz odst. 35I písm. a)), a

iii) výši částky reklasifikované ve vykazovaném období do zisku nebo ztráty z kumulovaného ostatního úplného výsledku u finančních aktiv, u kterých došlo ke zrušení výběru (viz odstavec 35J).

39M Jestliže účetní jednotka uplatňovala překrývací přístup při účtování o své investici do přidruženého nebo společného podniku na základě ekvivalenční metody, účetní jednotka kromě informací požadovaných na základě IFRS 12 zveřejní tyto informace:

a) informace popsané v odstavcích 39K–39L, a to za jednotlivé přidružené nebo společné podniky, které jsou pro účetní jednotku významné. Zveřejňují se hodnoty uvedené v účetní závěrce přidruženého nebo společného podniku podle IFRS s přihlédnutím k případným úpravám provedeným účetní jednotkou na základě ekvivalenční metody (viz odst. B14 písm. a) standardu IFRS 12), a nikoliv příslušný podíl účetní jednotky z těchto částek;

b) kvantitativní informace popsané v odstavcích 39K až 39L písm. d) a v odst. 39L písm. f) a dopad reklasifikace popsané v odstavci 35B na zisk nebo ztrátu a ostatní úplný výsledek, a to souhrnně za všechny přidružené nebo společné podniky, které jsou jednotlivě nevýznamné. Souhrnné hodnoty:

i) které se zveřejňují, představují podíl účetní jednotky na těchto souhrnných částkách a

ii) za přidružené podniky se zveřejňují odděleně od souhrnných hodnot zveřejňovaných za společné podniky.

…

DATUM ÚČINNOSTI A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

…

Uplatňování IFRS 4 spolu s IFRS 9

Přechodná výjimka z IFRS 9

46. V dokumentu *Uplatňování IFRS 9* Finanční nástroje *spolu s IFRS 4* Pojistné smlouvy (Změny IFRS 4), vydaném v září 2016, se změnily odstavce 3 a 5 a vložily se odstavce 20 A–20Q, 35 A a 39B–39J a nadpisy za odstavci 20, 20K, 20N a 39 A. Účetní jednotka použije tyto změny, které pojistitelům, kteří splňují uvedená kritéria, umožňují uplatňovat přechodnou výjimku z IFRS 9, pro roční období začínající dne 1. ledna 2018 nebo později.

47. Účetní jednotka, která zveřejňuje informace vyžadované podle odstavců 39B–39J, použije přechodná ustanovení v IFRS 9 vztahující se k posouzení prováděnému v souvislosti se zveřejňováním těchto informací. Za tímto účelem se za datum prvotní aplikace považuje začátek prvního ročního období začínajícího dne 1. ledna 2018 nebo později.

Překrývací přístup

48. V dokumentu *Uplatňování IFRS 9* Finanční nástroje *spolu s IFRS 4* Pojistné smlouvy (Změny IFRS 4), vydaném v září 2016, se změnily odstavce 3 a 5 a vložily se odstavce 35 A–35N a 39K–39M a nadpisy za odstavci 35 A, 35K, 35M a 39J. Účetní jednotka použije tyto změny, které pojistitelům umožňují uplatňovat u vybraných finančních aktiv překrývací přístup, spolu s první aplikací IFRS 9 (viz odstavec 35C).

49. Účetní jednotka, která se rozhodne uplatňovat překrývací přístup, musí:

a) uplatnit tento přístup u vybraných finančních aktiv zpětně při přechodu na IFRS 9. V souladu s tím účetní jednotka například vykáže jako úpravu počátečního zůstatku kumulovaného ostatního úplného výsledku částku ve výši rozdílu mezi reálnou hodnotou vybraných finančních aktiv podle IFRS 9 a účetní hodnotou určenou podle IAS 39;

b) upravit srovnávací informace tak, aby byly v souladu s překrývacím přístupem, avšak pouze v případě, že účetní jednotka srovnávací informace upravuje na základě uplatnění IFRS 9.